

RAZGALJENA POLITIKA

Naslov sicer ni mišljen v strogi dvojini, a njegova sporočilna vrednost v luči perečih primerov korupcije je tudi v tem, da usmerja pozornost k premisleku glede odnosa posameznih politikov do skupnih vrednot in institucij pravne države. Zaloteni s »prsti in marmeladi« se v bran osebnih koristi in političnih interesov zatekajo k nizkim strastem, primitivizmu ter verbalnemu političnemu nasilju.

Niccolò Machiavelli, ki je v svojem času ločil politiko od etike in vladarjem spisal nasvete, kako za vsako ceno obdržati oblast, bi se najbrž vprašal, čemu začudenost, saj sta primitivizem in politično nasilje med bolj zaželenimi »vrlinami« politikov. Toda poznavalci pravijo, da je treba Machiavellija brati »med vrsticami«. Na mestu, kjer vladarjem svetuje, naj tudi za ceno političnega primitivizma in nasilja dosežejo, da se jih podaniki bojijo, hkrati svari, naj ob tem dobro premislijo, kako bodo ravnali, da jih ljudje ne zasovražijo. Moder vladar, pravi Machiavelli, bo še posebej pazil, da ne ropa tujega imetja in premoženja državljanov.

Čeprav nas od njegovega časa ločujejo stoletja, smo kljub vsem sodobnim standardom

demokracije in vladavine prava priča razmeram, ko nekateri politiki počnejo ravno to, kar je Machiavelli vladarjem izrecno odsvetoval. Razlika je le v tem, da je današnja politična oblast, tako kot v knjigi Miti našega časa ugotavlja Umberto Galimberti, bolj kot kadarkoli prej sleparska in zakrinkana. Prav zaradi teh njenih lastnosti meni, da je tudi vse bolj vsiljiva. V primerjavi s srednjeveško politično prakso ropanje državljanov danes ni več stvar cestnih biričev, rokovnjačev in razbojnikov. Sodobna politika ima za ta namen politične stranke, finančno industrijo in svoje nameščence na najodgovornejših položajih v državi ter javni upravi. S prirejenimi besedami slavnega dramatika Bertolta Brechta – kaj je danes rop banke v primerjavi z ustanovitvijo politične stranke.

Razgaljena na očeh državljanov in demokratične javnosti današnja politika brez kančka sramu zre lasten odsev v zrcalu korupcije in ob tem celo vztraja v absolutističnem slogu srednjeveških vladarjev v smislu »država, to sem jaz«. Njena samopašnost se vse bolj razkriva tudi v prirejanju sistema državne ureditve in javne uprave posamičnim politi-

nim interesom ter nameščanju strankarskih kadrov na položaje v državnih organih, organizacijah javne uprave, finančnih ustanovah in javnih podjetjih. Če vzamemo samo primer, ko je politika v okviru ustavnih in zakonskih pristojnosti upravičena, da o imenovanjih na vodilne položaje v državi odloča po politično-vrednostni presoji (diskreciji), ostaja vrsta odprtih vprašanj, kje so meje med politično diskrecijo in politično korupcijo.

Ob vsem navedenem se spodobi zaključiti z besedami veterana poosamosvojitvene politike in nekdanjega poslanca Iva Hvalice, ko je v intervjuju za časnik Delo, 13. 6. 2011, na vprašanje glede mreže povezav med politiko in t. i. tajkuni, odvrnil: »Zavračam besedo mrežo. Ker to je dejansko mafija. To so čisti mafijski pristopi, ki se v ničemer ne razlikujejo od tistih tam čez, Italijanov, ki imajo dolgoletno tradicijo. Stranke bodo doživele uro resnice«. Pronicljivo razmišljanje, kje so pravi vzroki in komu izstaviti račun za razmere, v katerih smo se kot družba znašli.

mag. Bečir Kečanović

KAZALO

- 📖 Tema meseca – Od politične diskrecije do sistemske korupcije str. 2
- 📖 KPK v Oceni stanja tudi o razmerah v bančnem sistemu str. 4
- 📖 KPK objavila ugotovitve o konkretnem primeru – zadeva izobrazbe poslanke Alenke Koren Gomboc str. 4
- 📖 Supervizor nadgrajen str. 4
- 📖 KPK objavila ugotovitve o konkretnem primeru – zadeva dr. Martine Cvelbar ter dr. Vesne Koblar (JAZMP) str. 4
- 📖 KPK objavila ugotovitve o konkretnem primeru – zadeva doc. dr. Marije Prezelj, spec. med. biokem., svetnice (UKC Ljubljana) str. 5
- 📖 Slovenija kot ocenjevalka napredka Kolumbije pri izvajanju Konvencije ZN proti korupciji str. 5
- 📖 KPK objavila ugotovitve o konkretnem primeru – zadeva Antona Kampuša, župana Gornje Radgone, in Feliksa Petka (Komunala Radgona) str. 5
- 📖 KPK objavila ugotovitve o konkretnem primeru – zadeva ravnanja odgovornih oseb podjetja Plinovodi, d.o.o. str. 5
- 📖 Napovednik str. 5
- 📖 KPK objavila zaključno poročilo nadzora nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank, ki so hkrati tudi javni funkcionarji str. 6
- 📖 Odzivi KPK po objavi Zaključnega poročila nadzora nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank, ki so hkrati tudi javni funkcionarji str. 6
- 📖 Komisija v številkah str. 9
- 📖 Koledar obveznosti str. 9

David Vabšek, OŠ Miklavž na Dravskem polju

»Pometimo korupcijo«

PRIJAVI SE NA NOVICE

na našem e-naslovu:
<https://www.kpk-rs.si/sl/prijava-na-novice-in-KPK-Vestnik>

Nikoli ne naredi ničesar v nasprotju s svojo vestjo, tudi če to od tebe zahteva država.

Albert Einstein

OD POLITIČNE DISKRECIJE DO SISTEMSKÉ KORUPCIJE

Sistemijskimi analizami in obravnavo primerov je Komisija za preprečevanje korupcije v zadnjih letih vložila veliko napora in prizadevanj, da je tudi ob pomoči znanstvenikov in strokovnjakov z različnih področij splošne pojme »sistemska korupcija«, »ugrabitve države«, »organizacijska korupcija« in podobno natančneje opredelila ter ugotovila glavne vzroke zanje. Če si pri tem sposodimo izrazje iz medicinskih ved, lahko rečemo, da strukturna bolezen korupcije dobiva natančnejše diagnoze, na podlagi katerih je mogoče priskrbeti učinkovitejša zdravila. Upoštevajoč splošno opredelitev, ki z enostavnostjo zadene bistvo, da je korupcija zloraba oblasti z namenom okoriščanja, je jasno, da je korupcija najhujša tam, kjer sta moč in oblast najmočnejši, pričakovane koristi, ki jih prinašajo zlorabe, pa največje.

Politična oblast in poglobitni vzroki sistemske korupcije

V poročilu za leto 2010 je komisija že uvodoma napovedala, da si za razliko od prejšnjih let, ko je analiza stanja na področju korupcije v njenih letnih poročilih temeljila predvsem na javnomnenjskih raziskavah, prizadeva problem korupcije umestiti in ga sistematično proučevati v širšem obsegu kazalcev. Po zgledu mednarodnih prizadevanj, zlasti Generalne skupščine ZN in držav članic, OECD, Transparency International in drugih mednarodnih subjektov preprečevanja korupcije ter ostalih kompleksnih groženj sodobnim družbam, kot je denimo organizirani kriminal, je komisija protikorupcijsko doktrino zasnovala na temeljnem spoznanju, da je treba k strukturnim problemom pristopiti s strukturnimi ukrepi. V ospredje zahtevnejših, a dolgoročno pomembnejših vprašanj protikorupcijske doktrine je komisija postavila krepitev javne etike in integritete kot odgovornosti za skupne vrednote. To je tudi eden od temeljnih namenov Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (ZIntPK), da s poudarjanjem integritete opravi mentalni prestop od posploševanja k razločevanju, kaj je korupcija v pravem pomenu in kaj so ostali odkloni, ki lahko imajo enake učinke v smislu posledic, njihovi vzroki pa so vendarle drugačni. V zvezi s tem je komisija v letu 2010 izrazila prepričanje, da je potreben kvalitativen, ne le formalen prestop od vsesplošnega (posplošenega) k sistematičnemu pojmovanju korupcije. Čeprav je potrebno dosledno težiti k ničelni toleranci, je že zaradi teže posledic in zahtevnosti odpravljanja vzrokov vendarle potrebno razlikovati med t. i. administrativno korupcijo uradništva na eni ter politično in poslovno korupcijo na najvišji ravni sistema, ureditve in organizacije državne ter javne uprave.

Napoved o sistematičnem pristopu k prepoznavanju, razvrščanju in obvladovanju pojavnih oblik korupcije je komisija v Obdobnem poročilu za leto 2011/2012 uresničila s posebno raziskavo gospodarskega in poslovnega okolja v luči sistemske korupcije. Rezultati potrjujejo, da problem klasične korupcije uradništva sicer ni zanemarljiv, ker moramo vsi skupaj še naprej dosledno težiti k ničelni toleranci, vendar je v primerjavi med njim in sistemsko korupcijo bistvena razlika – tako po vzrokih kot po posledicah. Glede tega poročilo 2011/2012 ugotavlja: »Živimo v državi, v kateri je močno prisotna sistemska korupcija in korupcija ustroja, predvsem na področju upravljanja s podjetji in bankami v večinski državni lasti ter na področju večjih projektov javnega naročanja, hkrati pa v državi, kjer je bilo skozi desetletja prevzemanje in uveljavljanje kazenske, odškodninske, politične, moralne ter etične odgovornosti skoraj ničelno«.

Rezultati raziskave, na katero se sklicuje poročilo komisije 2011/2012, potrjujejo, da se je korupcija v poslovnem okolju tudi pri nas razvila po vzorcu, ki ga Noam Chomsky v svojem

večkrat citiranem delu »Profit pred ljudmi« pripisuje procesu globalizacije, v katerem se je pretežni del gospodarstva t. i. tranzicijskega območja sesul kot trhla zgradba. Sektorji, ki so bili del zahoda, so se temu pridružili, preostali del pa je večinoma ostal pod nadzorom lokalnih veljakov in družabnikov v povezavi s kriminalnimi združbami, skupaj pod krinko družbenih in gospodarskih reform. Ugotavlja, da je tako velik delež svetovnega prebivalstva osupljivo padel pod eksistenčni minimum, medtem ko so si novi oblastniki prigrabili ogromno bogastvo. France Bučar pravi, da je ta nova ideologija špekulativnega gospodarstva pri nas vse dogajanje v državi podredila boju za obvladovanje države in od tu naprej formalno zakonitemu, a moralno zelo spornemu polaščanju javnega premoženja. V nasprotju z uspešnimi družinskimi podjetji, kjer se poslovni in finančni uspehi merijo predvsem z osebno integriteto in predanostjo skupnim vrednotam, je prirejanje poslovanja in ponarjanje rezultatov, korupcije ter drugih odklonskih pojavov v posameznih javnih gospodarskih družbah in ostalih subjektih javnega sektorja spričo neučinkovite (razdejane) javne kontrole postalo samoumevna stvar svobodnega odločanja, diskrecije oziroma samovolje tistih, ki prirejajo, tistih, ki jih nadzorujejo in tistih, ki o vsem tem odločajo.¹

Politična diskrecija in odsotnost učinkovitega nadzora

Stanje političnih vplivov na gospodarsko okolje je v največji možni meri rezultat nezakonitega lobiranja, drugih nejavnih vplivov in sklepanja gnilih kompromisov pri sprejemanju sistemske zakonodaje na ekonomskem, finančnem, okoljskem in prostorskem področju. V neposredni povezavi s tem so politični vplivi na kadrovanje in upravljanje v gospodarskem sektorju države. Glede tega se komisija v poročilu 2011/2012 sklicuje tudi na raziskavo Ekonomske fakultete v Ljubljani avtorjev dr. Polone Domadenik, dr. Janeza Prašnikarja in Luke Patakya o vplivu političnih povezav na produktivnost slovenskih podjetij. V raziskavi so analizirali vprašanje političnih vplivov na učinkovito upravljanje 384 velikih in srednje velikih podjetij v Sloveniji v obdobju 2000–2010. Politični vpliv so merili z deležem politično imenovanih ali politično povezanih članov nadzornih svetov, te podatke pa primerjali z bilancami podjetij. Raziskava je empirično potrdila negativen vpliv škodljive prakse političnega imenovanja članov nadzornih svetov na produktivnost in tudi uspešnost poslovanja slovenskih podjetij. Rezultati omenjene raziskave političnih vplivov na gospodarsko rast pa k temu dodajajo, da slovenski podjetniki kot najbolj problematične ocenjujejo politične pritiske na poslovanje slovenskih bank, korupcijo pri oddaji javnih naročil in korupcijo vladnih funkcionarjev pri pripravi oziroma oblikovanju zakonov ter pridobivanju poslov, ki ji sledita korupcija poslancev pri sprejemanju zakonov in patronaža ter nepotizem.²

Rezultati raziskav o vplivu politike na družbene procese in odnose so privedli do spoznanja, da pristojnost političnih odločevalcev pri sprejemanju odločitev na podlagi njihove politično-vrednostne presoje ob odsotnosti učinkovitega nadzora predstavlja praktično neomejene možnosti za zlorabe oblasti, politično korupcijo, kazniva dejanja, druga nezakonita in neetična ravnanja, ki smo jim priča v našem političnem prostoru. V zvezi s tem velja ponovno spomniti na besede generalnega sekretarja Sveta Evrope Thorbjørna Jaglanda, ko je v svojem govoru pred parlamentarno skupščino 22. januarja 2013 kot glavni vzrok, ki poleg pereče finančne krize ustvarja krizo institucij, krizo zaupanja in krizo vrednot, navedel prav problem korupci-

¹ Kečanović, B. (2012). Na integriteti utemeljen odnos do skupnih vrednot, v: *Javna etika in integriteta: odgovornost za skupne vrednote*, KPK.

² *Obdobno poročilo KPK 2011/2012*.

OD POLITIČNE DISKRECIJE DO SISTEMSKÉ KORUPCIJE

je, med primeri resnih težav politične oblasti s korupcijo pa je izpostavil tudi našo državo.³

Upravljanje javnih zadev: med vladavino prava in politično diskrecijo

V kontekstu omenjenega vpliva politične diskrecije je komisija v sredini januarja v svojih prostorih izvedela okroglo mizo pod naslovom Upravljanje javnih zadev: med vladavino prava in politično diskrecijo. Konkretni primeri namreč opozarjajo, da so nekatere odločitve o imenovanjih na državni in lokalni ravni očitno sprejete v nasprotju z zakonom ter javnim interesom. Ker gre za zapletena vprašanja upravljanja javnih zadev med vladavino prava in politično diskrecijo, je komisija v skladu s svojimi zakonskimi pristojnostmi povabila k razpravi stroke in javnosti.

Zbornik KPK – Javna etika in integriteta

Različne vidike politične diskrecije (gre za pristojnost nosilcev oblasti, da o javnem interesu in upravljanju javnih zadev odločajo na podlagi svojih politično-vrednostnih sodb, pri tem pa naj bi bili pravno povsem nevezani) so predstavili dr. Franc Grad (Ustavni vidik politične diskrecije), dr. Rajko Pirnat (Izbirna in politična diskrecija ter njuna omejitve), dr. Polona Kovač (Vodila določanja in sodnega nadzora (politične) diskrecije), dr. Erik Kerševan (Sodišče kot forum za varstvo pravic posameznikov) in mag. Lučka Saibert,

državna pravobranilka, ki se je osredotočila na položaj Državnega pravobranilstva v upravnem sporu.

Komisija namreč že dalj časa zaznava primere, ko so različne odločitve o javnih zadevah, sprejete na podlagi politične, poslovne ali drugih vrst diskrecije, pod vprašajem, ali je tisti, ki je odločal, spoštoval zakon in javni interes. Ker imajo tovrstne odločitve pogosto tudi znake korupcije, je komisija že leta 2009 obvestila Vlado Republike Slovenije, da imenovanja na vodilne položaje v javnem sektorju, državnih organih, javnih zavodih, javnih podjetjih kažejo izrazita tveganja korupcije, klientelizma, nepotizma.

Zdi se, da zgornje ugotovitve v današnjem času odpirajo več vprašanj kot odgovorov, torej kdo in kako nadzira tiste, ki v javnih zadevah odločajo na podlagi politične diskrecije. Odgovor stroke je, da sodni nadzor v zadevah politične diskrecije ne pride v poštev, ker sodišča tega ne morejo presojsati. V političnih zadevah je nadzor predvsem stvar politične kulture in samokontrole oziroma zadržanosti ter odgovornosti političnih odločevalcev, kar je neločljivo povezano z njihovo odgovornostjo za skupne vrednote in skupno dobro, javno etiko ter integriteto javnih funkcij. S tem je, na drugi strani, neločljivo povezana vloga javnosti in objektivnega poročanja medijev, kot je v svojem govoru poudaril dr. Franc Grad.

Dr. Rajko Pirnat je opozoril na potrebo po jasnem ločevanju med politično diskrecijo in izbirno diskrecijo. Iz tega izhaja logična potreba po razlagalnih pravilih, kje so sploh meje pojmovne opredelitve politične diskrecije. Zato dr. Pirnat svetuje upo-

rabo pojma izbirna diskrecija, ki nastopi šele potem, ko je v skladu z zakonskimi pogoji ugotovljeno, kdo izpolnjuje pogoje za imenovanje – tako kot v primeru nekaterih funkcionarjev oziroma uradnikov, ko izbiri opravi uradniški svet, minister pa ima nato diskrecijsko pravico, da izmed njih izbere tistega, za katerega po svoji vrednostni presoji oceni, da je najprimernejši. Kriterij najboljše izbire pa seveda ne bi smel biti »politični plen«.

Okrogla miza KPK – Upravljanje javnih zadev: Med vladavino prava in politično diskrecijo. Z leve proti desni: dr. Erik Kerševan, dr. Rajko Pirnat, mag. Bećir Kečanović, dr. Polona Kovač in mag. Lučka Saibert.

Podobno je dr. Polona Kovač opozorila, da odločanju na podlagi politične ali katerekoli druge diskrecije ne gre »slepo« verjeti, ampak je potrebno vzpostaviti primeren in učinkovit nadzor. Odločitev o imenovanju bi morala biti preverljiva tudi v smislu, ali bo imenovani javno funkcijo oziroma delo, na katero je imenovan, dejansko opravljal na najboljši možni način, v javnem interesu ter v skupno dobro – in ne morda v ozkem interesu »političnega plena«.

Dr. Erik Kerševan je predstavil subjektivni koncept upravnega spora, v katerim so predmet sodnega nadzora lahko le tiste odločitve, ki zadevajo pravice in zakonite interese tožnika. Sklicujoč se na primerjalne ureditve je izrecno poudaril, da upravni postopek in sodna kontrola ne moreta biti odgovor na vprašanje, kako nadzirati politično diskrecijo, ker temu enostavno nista namenjeni.

Razprava mag. Lučke Saibert pa je potrdila mnenje prehodnih govorcev, da niti vloga Državnega pravobranilstva kot zastopnika javnega interesa niti upravni spor ne moreta zagotavljati učinkovitega nadzora nad politično diskrecijo.

Prevladalo je mnenje, da je seveda politična diskrecija nujna pri vodenju države in upravljanju javnih zadev, tako na državni kot na lokalni ravni. Kdor odloča na podlagi diskrecije, pa v svojih vrednostnih sodbah ne more biti povsem svoboden, neodvisen ali celo arbitraren. V sodobni demokratični in pravni državi so namreč tudi nosilci politične oblasti, tako na državni kot na lokalni ravni, vezani na ustavo in zakone, vladavino prava ter temeljne ustavne vrednote.

Med razpravo je bilo izpostavljeno, da je – v luči nizke politične kulture in polarizacije družbenega prostora ter zniževanja moralnih in etičnih standardov pri odločanju v javnih zadevah – vloga komisije pri izvajanju nadzora nad uporabo in še posebej zlorabo politične diskrecije izjemno pomembna. Komisija jo bo vsekakor tudi v prihodnje opravljala dosledno v skladu z ustavo in zakonom, ne glede na to, kar si morda kdo v politiki misli in želi.

³ Govor generalnega sekretarja na zasedanju parlamentarne skupščine Sveta Evrope z dne 22. 1. 2013.

PKP v Oceni stanja tudi o razmerah v bančnem sistemu

Ljubljana – Komisija je v sredini februarja v okviru Ocene stanja, ki ga mora skladno z ZIntPK letno posredovati Državnemu zboru RS, poleg problematike sistemskih korupcijskih tveganj pri poslovanju podjetij v večinski državni lasti, predstavila tudi analizo oziroma oceno stanja v slovenskem bančnem sistemu z vidika sistemske korupcije.

Kot je bilo javnosti že sporočeno ob različnih priložnostih, je namreč komisija v letih 2011 in 2012 začela analizirati razmere v slovenskem bančnem sistemu oziroma v bankah, kjer ima država večinski delež oziroma prevladujoč vpliv.

Komisija meni, da predstavljajo nekatera ravnanja posameznikov in skupin v bančnem sistemu v povezavi s politiko ter interesnimi lobiji enega od pomembnih razlogov, ki prispevajo k zaostrovanju gospodarskih in finančnih razmer v Republiki Sloveniji. Na ravni delovanja bančnega sistema gre za naslednje uveljavljene prakse, ki imajo znake koruptivnih ravnanj: (i) neustrezno upravljanje s tveganji, (ii) odločanje vodstvenih in vodilnih oseb o naložbah bank na podlagi političnih, poslovnih in osebnih povezav, (iii) pomanjkljiv in nezadosten notranji ter zunanji nadzor nad bančnim poslovanjem, (iv) odsotnost doslednega ugotavljanja odgovornosti članov organov upravljanja in nadzora za ekonomsko neupravičene in druge slabe naložbe ter, posledično, (v) zmanjšanje zaupanja v slovenski bančni sistem. Med posledice koruptivnih ravnanj lahko uvrstimo tudi večkratna znižanja bonitetnih ocen bank in države ter nadaljnje negativne napovedi bonitetnih agencij. Zato se bo Republika Slovenija v prihodnje še dražje zadolževala v tujini in še težje pridobivala finančna sredstva, ki jih potrebuje za financiranje delovanja državnega aparata ter izvedbo projektov, ki bodo državo privedli iz gospodarske krize. Komisija ocenjuje, da je pričakovanje, da bi bilo mogoče gospodarske razmere v državi izboljšati, ne da bi pred tem uredili razmere v slovenskem bančnem sistemu, neutemeljeno.

Enako kot ugotavljanje individualne kazenske odgovornosti je pomembno, da akterji, ki so odgovorni za sprejemanje odločitev o sanaciji slovenskega bančnega sistema, posvetijo ustrezno pozornost ne samo finančni konsolidaciji, ampak tudi omejevanju in odpravljanju ugotovljenih sistemskih korupcijskih tveganj.

Pri tem komisija z vso odgovornostjo trdi, da bo reševanje oziroma sanacija bančnega sistema obremenjena z enako visoko stopnjo tveganj sistemske in politične korupcije, če se hkrati pomembno ne spremeni institucionalni, pravni, organizacijski in operativni pristop ključnih deležnikov.

PKP objavila ugotovitve o konkretnem primeru – zadeva izobrazbe poslanke Alenke Koren Gomboc

Ljubljana – Senat Komisije za preprečevanje korupcije je na seji 24. 1. 2013 sprejel Ugotovitve o konkretnem primeru v zadevi izobrazbe poslanke Državnega zbora RS Alenke Gomboc. Komisija ugotavlja:

Alenka Koren Gomboc, danes poslanka Državnega zbora Republike Slovenije, je v letu 2003 zavedla delodajalca (SKB banka d.d.) z navajanjem, da ima končano V. stopnjo izobrazbe, smer ekonomsko komercialni tehnik, ter predložitvijo neverodostojne listine o izobrazbi (spričevalo Srednje trgovske šole Maribor z dne 16. 5. 2002). Alenka Koren Gomboc kot poslanka Državnega zbora RS na vprašanja o okoliščinah svoje zaposlitve v SKB banki d.d. javnosti ni podala vsebinskega in celovitega odgovora, kar bi bila kot javna funkcionarka dolžna storiti v skladu s pričakovano integriteto.

Oseba, ki opravlja funkcijo poslanca Državnega zbora RS, je dolžna razumljivo odgovarjati na vprašanja, tudi tista o njenih preteklih ravnanjih, še posebej, če gre za ravnanja, ki so povezana s sumi kaznivih dejanj ali podobna ravnanja, ki so pomembna za odločanje volivcev pri izvajanju aktivne volilne pravice. Zaupanje v javne institucije in javne funkcionarje je eden ključnih elementov za dobro delovanje demokratičnega sistema.

Sprejeti dokument je skupaj z odgovorom obravnavane osebe objavljen na spletnih straneh komisije v rubriki Odločitve in mnenja komisije – Zaključne ugotovitve.

Supervizor nadgrajen

Ljubljana – V začetku leta 2013 je komisija nadgradila spletno aplikacijo Supervizor. Poleg nekoliko spremenjene vizualne podobe sedaj Supervizor prikazuje še nekatere dodatne podatke.

Med večjimi novostmi izstopajo zlasti prikaz transakcij med proračunskimi uporabniki (in ne samo med proračunskimi uporabniki ter poslovnimi subjekti), posodobljena baza podatkov o javnih naročilih in naročilih male vrednosti, prikaz podatkov o zastopnikih in članih nadzornih svetov ter prikaz prejemkov odvisnih družb izbranega poslovnega subjekta že na osnovnem grafu.

Podatki v Supervizorju so sedaj vsakod-

nevno samodejno posodobljeni, kar pomeni, da so na današnji dan vidne vse transakcije proračunskih uporabnikov do konca včerajšnjega dne.

Zaradi varstva osebnih podatkov v Supervizorju ne prikazujemo vseh podatkov – izločeni so zlasti podatki o plačah in z njimi povezani izdatki.

V prihodnosti načrtujemo dodatne nadgradnje aplikacije, s katerimi bo spletna storitev postala še uporabnejša.

Naj za konec poudarimo, da za uporabo spletne aplikacije potrebujete novejši spletni brskalnik, na primer najnovejši Google Chrome, Firefox ali Opero ter Internet Explorer 9 ali njegovo kasnejšo različico. Prav tako je spletno aplikacijo mogoče uporabljati tudi na pametnih mobilnih telefonih (Android, iPhone) in tabličnih računalnikih.

PKP objavila ugotovitve o konkretnem primeru – zadeva dr. Martine Cvelbar ter dr. Vesne Koblar (JAZMP)

Ljubljana – Senat Komisije za preprečevanje korupcije je na seji 16. 1. 2013 sprejel Ugotovitve o konkretnem primeru v zadevi suma koruptivnih ravnanj dr. Martine Cvelbar, nekdanje direktorice Javne agencije RS za zdravila in medicinske pripomočke, ter dr. Vesne Koblar, nekdanje namestnice direktorice Javne agencije RS za zdravila in medicinske pripomočke. Komisija ugotavlja:

Dr. Martina Cvelbar, (nekdanja) direktorica Javne agencije RS za zdravila in medicinske pripomočke (v nadaljevanju: JAZMP), je v nasprotju z dolžnim ravnanjem uradne osebe v imenu JAZMP sklenila pogodbo o zaposlitvi z dr. Vesno Koblar, (nekdanjo) namestnico direktorice JAZMP, in ji s tem omogočila korist, ki bi ji lahko, povsem upravičeno/zakonito, pripadala šele po poteku mandata direktorice JAZMP.

Dr. Vesna Koblar, (nekdanja) namestnica direktorice JAZMP, je v nasprotju z dolžnim ravnanjem uradne osebe v imenu JAZMP sklenila pogodbo o zaposlitvi z dr. Martino Cvelbar, (nekdanjo) direktorico JAZMP, in ji s tem omogočila korist, ki bi ji lahko, povsem upravičeno/zakonito, pripadala šele po poteku

njenega mandata.

Omenjeni ravnanji dr. Martine Cvelbar in dr. Vesne Koblar predstavljata zlorabo pooblastil v nasprotju z zakonom in pravno dopustnimi cilji ter v nasprotju z minimalnimi standardi integritete poslovodne osebe subjekta javnega sektorja, kot jo opredeljuje 3. točka 4. člena ZIntPK.

Sprejeti dokument je skupaj z odgovoroma obravnavanih oseb objavljen na spletnih straneh komisije v rubriki Odločitve in mnenja komisije – [Zaključne ugotovitve](#).

KPK objavila ugotovitve o konkretnem primeru – zadeva doc. dr. Marije Prezelj, spec. med. biokem., svetnice (UKC Ljubljana)

Ljubljana – Senat Komisije za preprečevanje korupcije je na seji 20. 12. 2012 sprejel Ugotovitve o konkretnem primeru v zadevi suma kršitve predpisov o nasprotju interesov javne uslužbenke Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani, doc. dr. Marije Prezelj, spec. med. biokem., svetnice. Komisija ugotavlja:

Doc. dr. Marija Prezelj, spec. med. biokem., svetnica, je kot javna uslužbenka (predstojnica Inštituta za klinično kemijo in biokemijo Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani – uradna oseba) sodelovala v strokovni komisiji, ki je za najugodnejšega kandidata za nabavo laboratorijske opreme izbrala podjetje KOBIS inženiring, proizvodnja in trgovina, d.o.o., katerega edini družbenik je njen zakonski partner Marko Prezelj. Sklenitev pogodbe o nabavi blaga pa je imela za posledico izplačilo temu podjetju v skupni vrednosti 149.349,60 evra.

Opisano ravnanje izpolnjuje vse znake nasprotja interesov, kot ga opredeljuje 12. točka 4. člena ZIntPK.

Sprejeti dokument je skupaj z odgovorom obravnavane osebe objavljen na spletnih straneh komisije v rubriki Odločitve in mnenja komisije – [Zaključne ugotovitve](#).

Slovenija kot ocenjevalka napredka Kolumbije pri izvajanju Konvencije ZN proti korupciji

Bogota – Predstavnici komisije sta kot članici ocenjevalne skupine Urada ZN za droge in kriminal (United Nations Office on Drugs and Crime – UNODC) konec februarja obiskali Kolumbijo. Namen obiska je bilo razjasniti odprta vprašanja o prizadevanjih Kolumbije za uveljavitev

standardov, določenih v 3. (področje inkriminacij) in 4. poglavju (področje mednarodnega sodelovanja) Konvencije ZN proti korupciji. Na lanskem žrebu Skupine za ocenjevanje izvajanja UNCAC (Implementation Review Group – IRG) pri UNODC je bila namreč Kolumbija izžrebana kot ocenjevana država, Honduras in Slovenija pa kot državi ocenjevalki. Po uskladitvi končnega skrajšanega poročila o stanju in predlaganih priporočilih s Kolumbijo bo poročilo sprejeto na zasedanju IRG na Dunaju.

KPK objavila ugotovitve o konkretnem primeru – zadeva Antona Kampuša, župana Gornje Radgone, in Feliksa Petka (Komunala Radgona)

Ljubljana – Senat Komisije za preprečevanje korupcije je na seji 20. 12. 2012 sprejel Ugotovitve o konkretnem primeru v zadevi suma koruptivnega ravnanja Antona Kampuša, župana Občine Gornja Radgona, in Feliksa Petka, nekdanjega predsednika in člana nadzornega sveta podjetja Komunala Radgona, d.o.o. Komisija ugotavlja:

Anton Kampuš, župan Občine Gornja Radgona, je z nezakonitim sprejetjem sklepa in podpisom Podjemne pogodbe št. 363/2009-P za obdobje enega leta (od 7. 7. 2008–7. 7. 2009) kršil dolžno ravnanje uradne osebe z namenom neposredno dane premoženjske koristi Feliksu Petku, predlagatelju sprejetja sklepa in s tem pobudniku kršitve dolžnega ravnanja župana, v višini 12.706,20 evra.

Omenjeni ravnanji Antona Kampuša, župana Občine Gornja Radgona, ter Feliksa Petka, nekdanjega predsednika in člana nadzornega sveta javnega podjetja Komunala Radgona, d.o.o., ustrezata definiciji korupcije, kot jo opredeljuje 1. točka 4. člena ZIntPK.

Sprejeti dokument je skupaj z odgovorom ene od obravnavanih oseb objavljen na spletnih straneh komisije v rubriki Odločitve in mnenja komisije – [Zaključne ugotovitve](#).

KPK objavila ugotovitve o konkretnem primeru – zadeva ravnanja odgovornih oseb podjetja Plinovodi, d.o.o.

Ljubljana – Senat Komisije za preprečevanje korupcije je na seji 19. 2. 2013 sprejel Ugotovitve o konkretnem primeru v zadevi suma koruptivnega ravnanja odgovornih oseb podjetja Plinovodi, d.o.o. pri zaposlovanju ožjih družinskih

članov državnih funkcionarjev. Komisija ugotavlja:

Odgovorne osebe podjetja Plinovodi, d.o.o. – podjetja v posredni večinski lasti države in lokalnih skupnosti – so za zaposlitev v podjetju izbrale osebi, ki nista izpolnjevali pogojev iz sistemizacije, zaposlitvi pa sta bili izvedeni v kontekstu več kršitev dolžnega ravnanja. Omenjeni zaposlitvi sta bili izvedeni po objavi razpisov s pogoji, ki so bistveno odstopali od pogojev iz sistemizacije, postopek pa je tekkel ob diskriminatorni obravnavi drugih iskalcev zaposlitve. Izbrana kandidata sta ožja družinska člana državnih funkcionarjev, ki zasedata položaje, na katerih imata vpliv na delo in strateški razvoj podjetja Plinovodi, d.o.o. ter na imenovanje in razrešitev njegovega posloводства.

S takim ravnanjem so odgovorne osebe podjetja kršile dolžno ravnanje ter omenjenima osebama omogočile premoženjsko in nepremoženjsko korist v obliki pridobitve zaposlitve za določen oziroma nedoločen čas v nasprotju s predpisi, kar ustreza opredelitvi korupcije po 1. točki 4. člena ZIntPK.

Sprejeti dokument je skupaj z odgovoroma obravnavane osebe objavljen na spletnih straneh komisije v rubriki Odločitve in mnenja komisije – [Zaključne ugotovitve](#).

NAPOVEDNIK

- ☐ 18.–22. marec 2013, Strasbourg – potekalo bo 59. zasedanje skupščine Skupine držav proti korupciji (GRECO), ki se ga bo udeležila predstavnica Komisije za preprečevanje korupcije.
- ☐ 21. in 28. marec 2013, Ljubljana – Komisija za preprečevanje korupcije bo v sodelovanju z Upravno akademijo izvedla dve izobraževanji na temo institutov ZIntPK za uslužbenke Arhiva RS in uslužbenke drugih državnih organov.

KPK objavila zaključno poročilo nadzora nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank, ki so hkrati tudi javni funkcionarji

Ljubljana – Senat Komisije za preprečevanje korupcije je na seji 7. 1. 2013 sprejel Zaključno poročilo nadzora nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank, ki so hkrati funkcionarji in zavezanci na tem področju.

- Komisija pri zavezancih Karlu Viktorju Erjavcu, Ljudmili Novak, Borutu Pahorju, Gregorju Virantu in Radovanu Žerjavu ni ugotovila kršitev zakona glede obveznosti poročanja komisiji, neskladnosti med vrednostmi ugotovljenega dejanskega premoženja, ki je osnova za odmero davčnih obveznosti, in prijavljenega premoženja oziroma nesorazmernega povečanja premoženja na območju Republike Slovenije v času opravljanja njihovih javnih funkcij.
- Komisija je pri zavezancu Zoranu

Jankoviću (PS) ugotovila sistematično in večkratno kršitev zakonske obveznosti poročanja o premoženjskem stanju glede razpolaganja z gotovino, vrednostnimi papirji in o spremembah/povečanju finančnih sredstev na bančnih računih (v vrednosti prek 2,4 mio. evrov); komisija je tudi ugotovila, da je del finančnih prilivov (208.000 evrov) v obdobju štirih mesecev leta 2011 prispel na osebni bančni račun zavezanca iz naslova verižnih transakcij, ki imajo svoj začetek v podjetju, ki posluje z Mestno občino Ljubljana; ta sredstva niso samo neprijavljena komisiji, ampak so tudi izrazito obremenjena s korupcijskimi tveganji, tveganji za nedovoljeno lobiranje, nasprotje interesov v najširšem smislu in sumi zlorabe položaja.

- Komisija je pri zavezancu Ivanu Janezu Janši (SDS) ugotovila večkratno kršitev zakonske obveznosti poročanja o premoženjskem stanju glede

razpolaganja z gotovino, lastništva nepremičnin, lastništva premičnin ter prevzemanja jamstev in poroštev; nadalje je komisija ugotovila, da se je premoženje zavezancu – glede na ugotovljene uradne vire dohodkov in premoženja – v nadzorovanem obdobju nesorazmerno in nepojasnjeno povečalo za najmanj 210.000 evrov; komisija je tudi ugotovila, da je zavezanec v nadzorovanem obdobju kot obliko sofinanciranja nakupa nepremičnine od zasebnega podjetja s pravnim poslom na škodo tega podjetja pridobil premoženjsko korist v višini približno 100.000 evrov, pri čemer je bil posej po ugotovitvah komisije obremenjen z izrazitimi korupcijskimi tveganji in sumi zlorabe položaja.

Sprejeti dokument je objavljen na spletnih straneh komisije v rubriki Odločitve in mnenja komisije – [Zaključno poročilo](#).

REPUBLIKA SLOVENIJA

Odzivi KPK po objavi Zaključnega poročila nadzora nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank, ki so hkrati tudi javni funkcionarji

Odziv na nekatera vprašanja po objavi Zaključnega poročila

Komisija se je po objavi Zaključnega poročila nadzora nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank (v nadaljevanju: Zaključno poročilo) odzvala na nekatera vprašanja, in sicer s sledečim:

1. Očitek, da se zavezanci niso imeli možnosti izjasniti o očitkih in ugotovitvah komisije, ne drži. Komisija je svoj postopek vodila v skladu z ZIntPK in poslovnikom, ki sta veljavna predpisa, objavljena v Uradnem listu RS. V postopku so bile zavezancem dane vse pravice, ki jim grejo po ustavi in zakonu. Med drugim sta bila opozorjena na privilegij zoper samoobtožbo, na pravico do pravne pomoči; pojasnjeno jima je bilo tudi, da je skladno z zakonom javni funkcionar tisti, ki je dolžan pristojnemu organu – komisiji – celovito, razumljivo in prepričljivo pojasniti izvor premoženja ter druge okoliščine, povezane z njim. Vse omenjeno je dokumentirano s tonskimi posnetki, katerih izvornik hrani komisija, kopija pa je bila izročena tudi zavezancema. Komisija je obema zavezancema dala možnost, da se v postopku izjasnita o odprtih vprašanjih in očitkih. To sta storila pisno in ustno, vendar nepopolno, necelovito, nerazumljivo.
2. Nekateri izjave zavezancev Zorana Jankovića in predvsem Janeza Janš

po objavi poročila implicirajo očitek zlorabe zakona, pristojnosti in dolžnosti komisije. Če zavezanca menita, da je tako, komisija pričakuje, da bosta v skladu z veljavnimi predpisi uporabila ustrezna pravna sredstva zoper komisijo, ne pa insinuacije, osebne diskreditacije in žaljive obdolžitve neodvisnega državnega organa ter njegovih predstavnikov. Komisija bo ne glede na poskuse diskreditacije in manipulacije s podatki ter ugotovitvami iz poročila spoštovala veljavni pravni red, človeško dostojanstvo obeh zavezancev, njune osebne podatke in se na te neutemeljene ter neupravičene izjave ne bo odzivala – oziroma jih razčiščevala prek medijev. Komisija zaradi varstva osebnih podatkov in drugih vezujočih predpisov celotne dokumentacije zato ne more in ne bo objavila, osebne podatke, ki se nanašajo na zavezanca, pa lahko, če to želita, slednja objavita sama.

3. Kot je komisija pojasnila že v svojem poročilu, so bile med nadzornim postopkom ugotovljene določene kršitve iz pristojnosti drugih organov oziroma zaznani sumi posameznih kaznivih dejanj. V tem delu se pričakuje nadaljnji postopek za to pristojnih organov skladno z zakonom. Komisija pa je tisti organ, ki je v državi pristojen in ustanovljen za nadzor nad premoženjskim stanjem javnih funkcionarjev, za uveljavljanje ZIntPK in ugotavljanje kršitev. Te je komisija v konkretnem pri-

meru ugotovila, njena ugotovitev pa je dokončna. Kršitev ZIntPK ne more in ne bo preverjala policija, DURS ali tožilstvo. Kršitve ZIntPK namreč niso kazniva dejanja ali kršitve davčnih predpisov. Poročilo torej vsebuje ugotovitve o kršitvah ZIntPK in vsako sklicevanje na kazenske postopke, pravnomočne sodne odločitve in domnevo nedolžnosti v tem primeru pomeni zavestno manipulacijo ter usmerjanje pozornosti oziroma vzbujanje vtisa, da odločitev in ugotovitve komisije še niso dokončne. Zavezanca pa imata – kot vsak državljan – možnost zoper komisijo sprožiti sodne postopke, v katerih pa bo seveda na razpolago in uporabljeno vse pridobljeno gradivo.

4. Glede metodologije se komisija odziva zgolj na večkrat ponovljene očitke o uporabi podatkov GURS pri ocenjevanju vrednosti nepremičnine. Gre za s strani zavezanca neresničen in za javnost zavajajoč podatek. Že iz samega Zaključnega poročila je razvidno, da je bil to zgolj eden od elementov ocenjevanja vrednosti nepremičnine, kot tudi, da je komisija ugotovila in vrednotila vrsto drugih okoliščin v povezavi s poslom (predhodno nakazilo denarja na račun zavezanca, tveganja nasprotja interesov in podobno). Nenazadnje je komisija pridobila podatke tudi od DURS, ki je v obdobju prodaje na tem območju ocenjevala vrednost po velikosti in vrsti rabe primerljivih zemljišč na manj kot 12.000 evrov, torej še manj kot GURS.

Dolžnost prijave spremembe premoženjskega stanja je jasna in uzakonjena že od leta 2004. Zavezanci so vsako leto dolžni komisiji sporočiti spremembe v svojem premoženjskem stanju. V vseh osmih letih veljavnosti protikorupcijske zakonodaje je ta od zavezancev vedno zahtevala, da letno sporočajo spremembe denarnih sredstev pri bankah. To pomeni, da ko zavezanec na tekoči račun prejema velika denarna nakazila (tudi več sto tisoč evrov), je dolžan v skladu z zakonom te spremembe sporočiti komisiji enkrat letno (po ZIntPK za preteklo leto, po ZPKor pa vse spremembe, nastale do trenutka prejema dohodninske odločbe za preteklo leto). Glede vprašanja, ali se struktura premoženja zavezanca spreminja, če ima odprto terjatev, ali pa dobiva denar na transakcijski račun, pa komisija odgovarja zgolj, da je ta razlika po oceni komisije jasna vsakemu povprečno razumnemu človeku. Zato komisija ne dvomi, da se zavezanec Zoran

Janković zaveda in pozna kvalitativno ter vsebinsko razliko med terjatvijo (dolgom) na eni strani in njenim poplačilom, ki privede do realne spremembe v premoženju, na drugi strani. Nenazadnje je ta razlika bistvo kreditnega krča in težav slovenskega bančnega sistema. Banke imajo odprtih veliko terjatev, ki jih ne dobijo poplačanih. Terjatev pomeni, da je »denar vračilo« samo potencialna možnost v prihodnosti. Bilance slovenskih bank bi bile danes povsem neproblematične, če bi se tudi neplačane terjatve štete za realno premoženje. Zoran Janković bi komisiji moral redno, letno sporočati spremembe denarnih sredstev pri bankah, saj je šlo za višino sprememb, ki presegajo zakonsko mejo. Enako bi moral spremembe v premoženjskem stanju sporočiti Ivan Janez Janša. Oba sta večkrat kršila zakonske obveznosti.

5. Komisija potrjuje, da je pred objavo poročila z njegovimi ugotovitvami seznanila predsednika republike in predsednika državnega zbora. In sicer zaradi njunega ustavno-pravnega položaja in kot izraz odgovornosti in zavedanja o teži ugotovitev poročila za slovenski prostor. Omenjena najvišja predstavnika slovenske oblasti sta bila iz predhodno navedenega razloga seznanjena s sprejetim/dokončnim poročilom po predhodni skrbni presoji in odločitvi celotnega senata komisije, in sicer zgolj o ključnih ugotovitvah ter o dejstvu, da bo poročilo v nekaj urah objavljeno v javnosti, in poročila nista dobila v fizični obliki.

Odziv na pismo SDS tuji javnosti

Komisija je bila v sredini januarja seznanjena s pismom, ki so ga po objavi Zaključnega poročila tujim in mednarodnim organizacijam ter posameznikom posredovali iz Slovenske demokratske stranke. Šlo je za novo v nizu diskreditacij institucije pravne države, ki je bila ustanovljena in deluje na podlagi zakona in mednarodnih konvencij ter ima nadzorne pristojnosti do najvišjih funkcionarjev v državi, tudi do predsednika vlade.

Vsebina pisma, predvsem pa dejstvo, da je šlo za uraden dopis največje vladne stranke, kaže na zelo žaljiv odnos do institucije lastne države in do področja, na katerem ima Slovenija tako v očeh domače kot mednarodne javnosti resen problem: integriteta in odgovornost nosilcev javnih funkcij, omejevanje sistemske korupcije, transparentnost ter učinkovitost delovanja države.

Na mestu je resen in racionalen premis-

lek o tem, kaj in v čem je problem, da Slovenija dve desetletji od osamosvojitve ni uspela doseči standardov iz lastne ustave o pravni in socialni državi. Ali je razlog za to komisija ali – tudi s takimi pismi – izkazana nizka stopnja politične in pravne kulture?

Popravek izjave pooblaščenec Zorana Jankovića

V sredini februarja je pravni pooblaščenec Zorana Jankovića podal izjavo za javnost, da je slednji vložil pritožbo zoper sklep Upravnega sodišča na Vrhovno sodišče. V izjavi se je pooblaščenec tožnika, Odvetniški družbi Čeferin, zapisalo tudi, da je s tem sodišče potrdilo, da ne drži stališče predsednika komisije Gorana Klemenčiča, »da zoper njegova pisanja ne obstaja nikakršno pravno sredstvo«.

V zvezi zapisanim je komisija pojasnila, da predsednik komisije ali kdorkoli drug v imenu komisije ni nikoli izjavil, da zoper zaključno poročilo nadzora nad premoženjskim stanjem predsednikov parlamentarnih strank ni možna uporaba pravnih sredstev. Zato je trditev pooblaščenca tožnika vsaj napačna, če že ne neprimerna – posebej v luči dejstva, da je moralo prvostopenjsko sodišče tožnika pozvati, naj prvotno tožbo dopolni, ker ta ni izpolnjevala temeljnih pogojev za razsojanje in bi jo sodišče brez dopolnitve zavrnilo.

Komisija je večkrat poudarila, da je poročilo o nadzoru nad premoženjskim stanjem dokončno, ker zoper njega ni mogoča pritožba. Tega dejstva Upravno sodišče s sprejetima sklepoma ni v ničemer spremenilo oziroma mu je pritrdilo. Možna pa so, to je poudarila komisija, druga pravna sredstva – na primer tožbe. Gre za običajno, ustavno in demokratično pot – v nasprotju s podtikanji in osebnimi diskreditacijami nadzornih institucij ter ljudi, ki jih vodijo. Utemeljeno je pričakovanje, da politika, z njo povezane osebe, tožniki ali njihovi pooblaščenec javnost obveščajo korektno.

Sodišče zavrnilo pritožbi Ivana Janeza Janše in Zorana Jankovića

Komisija je prejela sklepa Vrhovnega sodišča, s katerima je zavrnilo pritožbi zavezancev Ivana Janeza Janše in Zorana Jankovića na odločitev Upravnega sodišča; slednje je namreč obema tožnikoma zavrnilo izdajo začasne odredbe v zvezi z Zaključnim poročilom KPK.

Tako kot Upravno sodišče, je tudi Vrhovno sodišče ocenilo, da v nobenem od primerov niso podani ne postopkovni ne vsebinski pogoji za izdajo začasne odred-

be, saj tožnika nista izkazala ne zadostne verjetnosti, da je komisija posegla v njune človekove pravice, ne nepopravljive škode na osebnih pravicah zavezancev.

Pri tem je v primeru zavezanca Ivana Janeza Janše Vrhovno sodišče med drugimi zapisalo, da »opravljanje funkcije predsednika vlade ni tožnikova (osebna) pravica, niti (osebna) pravica kogarkoli drugega«.

V odločitvi o pritožbi zavezanca Zorana Jankoviča pa podobno, in sicer, da »opravljanje funkcije predsednika politične stranke in funkcije župana nista tožnikovi pravici (tudi ne pravici kogarkoli drugega), saj je zasedba teh funkcij vezana na kandidacijske postopke, urejene z zakoni in na izid volitev«.

Komisija ob dejstvu, da imamo v zadevi Zaključnega poročila že prve odločitve Upravnega in Vrhovnega sodišča, ki nista pritrdili navedbam tožnikov, izraža upanje, da se bo raven diskusije glede poročila komisije, ki je bila v zadnjih mesecih s strani nekaterih političnih akterjev in z njimi povezanih oseb izrazito žaljiva in nedostojna, vendarle vsaj nekoliko dvignila iz kloake umanjkanja politične in pravne kulture.

Odgovor na odprta pisma poslancev SDS

Komisija se je odzvala na odprta pisma poslanske skupine SDS in razne anonimke z neresnično ter žaljivo vsebino, ki so zaokrožile po objavi Zaključnega poročila. Komisija je ob tem sporočila:

Ni običajno, da se neodvisna državna nadzorna institucija z odprtim pismom obrača na politično stranko oziroma odgovarja na njena odprta pisma. Žal v slovenski pravni in politični krajini danes ni nič več neobičajno. Odzivamo se, ker je Slovenska demokratska stranka – in z njo povezani posamezniki, organizacije ter mediji oziroma glasila – na komisijo v zadnjem času naslovila več odprtih pisem in še več »anonimk« z neosnovano, neresnično in prevečkrat tudi žaljivo vsebino ter s takimi anonimkami povezanih vprašanj, na katera seveda prav zato razumni in smiselni odgovori niso mogoči.

V kratki zgodovini slovenske samostojnosti in demokracije ni bilo državne institucije, ki bi z enega političnega mesta v

tako kratkem času doživela toliko poniževanj, nedostojnega govora, neresnic, insinucij, anonimk in osebnih diskreditacij institucije ter ljudi, ki v njej delamo. Enako »žveplo« se je usulo tudi na vse druge, ki so si po objavi znanega Zaključnega poročila bodisi drznili izraziti spoštovanje delovanju institucij pravne države bodisi so v sodnem postopku kot neutemeljene prepoznali zahteve »prizadetih« (nazadnje sta pogrom in žalitve doživela Upravno in Vrhovno sodišče RS).

Institucije pravne države, pa naj gre za komisijo, sodišča ali druge državne organe, se na to raven, kot si ga privoščijo politična stranka, ne morejo in ne smejo spuščati. Lahko zgolj skupaj z večino državljanek in državljanov te države šokirano ugotavljamo, v kakšno »blato« je padel javni diskurz in kako ni več nobenih mej ter dostojnosti. Politični spopadi in napadi znotraj politike ter politikov so eno, javne žalitve in diskreditacije institucij pravne države pa nekaj drugega. Žal med nosilci politične oblasti nihče z jasno besedo ne opozori na popolno nepriemernost take situacije.

Kot institucija smo se na te dogodke odzvali na edini način, ki je primeren, praven in demokratičen. V zadnjih tednih smo na Državno tožilstvo v Ljubljani in Mariboru podali več ovadb za kaznivo dejanje žaljive obdolžitve, storjeno proti državnemu organu ali proti uradni osebi v zvezi z opravljanjem njene službe v tem organu po 168. členu KZ-1. Že v preteklosti smo podali ovadbe zoper politike in javne funkcionarje, ki so – v posmeh ne samo demokratični kulturi, ampak tudi Kazenskemu zakoniku – objektivno žalili komisijo. To je komisija storila tudi v podporo vrsti drugih nadzornih in pravosodnih institucij ter posameznikom, ki se v teh institucijah po službeni dolžnosti ukvarjajo z ravnanji ljudi, ki imajo politično, medijsko in gospodarsko moč ter vpliv ... in ki pozorno spremljajo, kaj se dogaja s komisijo, ... in razumejo sporočilo, kaj se zgodi, če se pri uveljavljanju zakonov in zakonitih nalog »dotakneš« ljudi, ki imajo politično moč ter vpliv.

Skrajno cinično in absurdno je, da te dni SDS od komisije zahteva kup stvari, posnil in dokumentov, na primer o tem, kako in s kom poslušajo državna podjet-

ja. Mnogo zahtev je takih, ki jih ne moremo posredovati tudi zato, ker vlada v enem letu ni uveljavila niti enega protikorupcijskega ukrepa – na primer udejanjila skupnega predloga Agencije za upravljanje kapitalskih naložb (AUKN) in KPK po tem, da se zakonsko omogoči pregled poslovanja državnih podjetij z zunanji sodelavci in svetovalci.

Zato, spoštovani predsednik poslanske skupine SDS, sprejmite to kot prvi in zadnji odziv na vaša odprta pisma. Komisija se bo vedno odzvala na kakršnekoli zakonite poizvedbe, predloge in utemeljene ter obrazložene pobude, ne bo pa se s politično stranko pogovarjala prek odprtih pisem, niti ne bo dopustila, da nadzor nad delom komisije izvaja katera koli politična stranka – po zakonu to lahko počne Državni zbor RS, sodišče in drugi pristojni nadzorni organi.

In, spoštovani predsednik poslanske skupine SDS, sprejmite, da nič od tega, kar se danes tako intenzivno počne s komisijo, ne more spremeniti ugotovitev, ki jih v sebi nosi Zaključno poročilo o premoženjskem stanju, nič od tega ne pojasnjuje premoženja neznanega izvora, velikih količin gotovine ... Nič od tega vašega neprimerne početja ne more spremeniti zavrženih predlogov za začasne odredbe s strani Upravnega in Vrhovnega sodišča RS in nič ne more spremeniti pravnomočnih obtožnic glede resnih korupcijskih ravnanj. In nič od tega ne more ukiniti Komisije za preprečevanje korupcije.

V prvem odstavku zakona, katerega danes izpodbijate na Ustavnem sodišču RS – Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije – piše, da je bil sprejet z namenom krepitev pravne države, omejevanja korupcije in nasprotja interesov ter za dvig integritete in transparentnosti javnega sektorja. Komisija bo ta mandat izvajala naprej – po zakonu in skladno z motom, ki ga ima: integriteta, odgovornost, vladavina prava – ne glede na vse prazne anonimke in javne žalitve. Ker v zakonski mandat verjamemo in ker je to naša služba. Zato je bila komisija ustanovljena.

KOMISIJA V ŠTEVILKAH

Posledica transparentnega delovanja vsakega organa je odgovorno ravnanje. Del transparentnosti je pregled dela skozi številke. Ker je transparentnost eno izmed vodil Komisije za preprečevanje korupcije in standard, ki ga zagovarjamo kot univerzalno načelo javnega sektorja, v KPK Vestniku objavljamo mesečno osvežene podatke o naših aktivnostih.

Spodnji podatki predstavljajo aktivnosti komisije v letu 2013.

Prijave

Število prejetih prijav	227
Število rešenih prijav	99

Pravna mnenja, pojasnila in odgovori

Področje nasprotja interesov	15
Področje nezdružljivosti funkcij	20
Področje omejitev poslovanja	21
Področje premoženjskega stanja	112
Področje lobiranja	1
Področje načrtov integritete	207
Področje protikorupcijske klavzule	11
Skupaj izdanih pojasnil	387

Področje nezdružljivosti funkcij

Število opozoril funkcionarjem glede nezdružljivosti funkcij	0
Število odločb poklicnim funkcionarjem za opravljanje dodatne pridobitne dejavnosti	1

Zahteve za dostop do informacij javnega značaja

Število skupno prejetih vlog	25
Število zavrnjenih zahtev v celoti	6
Število delno zavrnjenih zahtev	3
Število ugodenih zahtev v celoti	10
Število zahtev, ki so še v postopku odločanja	6
Število zadev v postopku reševanja pritožb pri informacijskem pooblaščenču	3

Področje integritete

Število celovito pregledanih in ocenjenih načrtov integritete	640
---	-----

Izvedena izobraževanja in usposabljanja za javni sektor

Število izvedenih usposabljanj	9
Število udeležencev usposabljanj	453

Področje protikorupcijske klavzule

Število izdanih dovoljenj za izvzetje iz dolžnosti vključitve protikorupcijske klavzule v pogodbe	0
---	---

Prekrškovni postopki zoper fizične osebe, pravne osebe in odgovorne osebe pravnih oseb (2013)

Število uvedenih prekrškovnih postopkov/ukrepov	15
Število pravnomočno zaključenih postopkov/ukrepov	1

KOLENDAR OBVEZNOSTI

SPROTNE OBVEZNOSTI

- 1** **Seznam daril** – Državni in drugi organi ter organizacije, ki so dolžne voditi sezname daril, kopije teh seznamov za preteklo leto posredujejo komisiji do 31. marca tekočega leta.
- 1** **Prijava premoženjskega stanja** – takoj, najpozneje pa v enem mesecu po nastopu in prenehanju funkcije ali dela. Dolžnost poročanja o premoženjskem stanju velja še leto dni po prenehanju funkcije ali dela.
- 1** **Poročanje lobirancev o lobističnem stiku z registriranimi ali neregistriranimi lobistom** – v roku treh dni svojemu predstojniku in komisiji. Poleg tega komisiji v roku 10 dni o prepovedanih ravnanjih lobista.
- 1** **Poročanje o omejitvah poslovanja** – funkcionarji organu, v katerem opravljajo funkcijo, v enem mesecu po nastopu, nato pa najkasneje v 8 dneh po vsaki spremembi; organ komisiji posreduje podatke najkasneje v 15 dneh od njihovega prejema.
- 1** **Poročanje o nezdružljivosti funkcij** – funkcionar mora najpozneje v 30 dneh po izvolitvi ali imenovanju prenehati opravljati dejavnost oziroma funkcijo, ki je nezdružljiva z njegovo novo funkcijo.
- 1** **Poročanje o nasprotju interesov** – takoj pisno obvestiti svojega predstojnika oziroma komisijo, če ni predstojnika. Ob tem je potrebno prenehati z delom v zadevi, kjer je prišlo do nasprotja interesov – razen če bi bilo nevarno odlašati.

Podrobnejše informacije o rokih in obveznostih zavezancev po ZIntPK so dostopne na spletnih straneh Komisije za preprečevanje korupcije.

KPK Vestnik Komisije za preprečevanje korupcije je licenciran pod licenco Creative Commons priznanje avtorstva 2.5 Slovenija.

Ustvarjen je na podlagi dela, dostopnega na www.kpk-rs.si. Dodatna dovoljenja, ki jih ne obsega ta licenca, so dostopna na anti.korupcija@kpk-rs.si.